

Met recht begrepen!

Oefeningen in tekstbegrip, samenvatten en woordenschat voor juristen

drs. Daisy van der Wagen-Huijskes
& mr. Mitsy le Fèvre

Met recht begrepen!

www.coutinho.nl/metrechtbegrepen2

Met de code in dit boek heb je 18 maanden toegang tot je online studiemateriaal. Dit materiaal bestaat uit extra oefeningen, antwoorden bij de extra oefeningen en een woordenlijst.

Om je studiemateriaal te activeren heb je onderstaande code nodig.

Ga naar **www.coutinho.nl/metrechtbegrepen2** en volg de instructies.

Alles voor Annemijn & Willem, Alex & Menno!

Met recht begrepen!

Oefeningen in tekstbegrip, samenvatten en woordenschat voor juristen

drs. Daisy van der Wagen-Huijskes
mr. Mitsy le Fèvre

Tweede, herziene druk

uitgeverij | C
coutinho

bussum 2021

© 2013/2019 Uitgeverij Coutinho bv

Alle rechten voorbehouden.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor de readerregeling kan men zich wenden tot Stichting UvO (Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties, www.stichting-uvo.nl). Voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal in knipselkranten dient men contact op te nemen met Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, www.stichting-pro.nl).

Eerste druk 2013

Tweede, herziene druk 2019, tweede oplage 2021

Uitgeverij Coutinho

Postbus 333

1400 AH Bussum

info@coutinho.nl

www.coutinho.nl

Omslag: Merel Brouns, Utrecht

Noot van de uitgever

Wij hebben alle moeite gedaan om rechthebbenden van copyright te achterhalen. Personen of instanties die aanspraak maken op bepaalde rechten, wordt vriendelijk verzocht contact op te nemen met de uitgever.

De personen op de foto's komen niet in de tekst voor en hebben geen relatie met hetgeen in de tekst wordt beschreven, tenzij het anders vermeld is.

ISBN 978 90 469 0683 5

NUR 820

Voorwoord

Taal is het belangrijkste wapen van de jurist; daarom wordt van de rechtenopleidingen verwacht dat zij goede taalvaardigheidstrainingen geven. Deze lessen worden verzorgd door neerlandici en communicatiedeskundigen die alles weten van de Nederlandse taal, maar die veelal niet meer dan affiniteit hebben met het recht: het is zelden het geval dat de neerlandicus ook meester in de rechten is.

Hoe die neerlandici het 'juridisch Nederlands' vorm zouden moeten geven, is een vraag waar menige rechtenopleiding mee worstelt. Er wordt bij alle rechtenstudies (hbo of wo) basiskennis van de Nederlandse taal getoetst en verder wordt argumentatieleer onderwezen. Dit zijn wezenlijke onderdelen, maar niet de onderdelen die van de studenten taalvaardige juristen maken. Omdat het belang van taal steeds groter wordt, worden diverse pogingen ondernomen om meer juridisch lees- en schrijfonderwijs te verzorgen. Dit is niet zo makkelijk als het lijkt, want al snel komen de neerlandici uit op een module die sterk lijkt op de module Juridische vaardigheden. Het spreekwoord 'Schoenmaker blijf bij je leest' is dan zeker op zijn plaats, want neerlandici beheersen een geheel ander vak dan juristen; het is slechts de liefde voor de taal die hen bindt. Daarnaast worden er modules ontwikkeld waarin de studenten veelal aan de hand van steeds weer dezelfde bouwplannen uitspraken samenvatten of leren lezen. Dit zijn prima oefeningen, maar niet als men telkens weer dezelfde vragenlijst beantwoordt en steeds weer dezelfde manier van lezen hanteert. Dan worden de studenten namelijk getraind in een kunstje in plaats van in datgene waar het werkelijk om draait: het (juridische) tekstbegrip. Van de (rechten)studenten wordt verwacht dat zij goed kunnen lezen, hoofd- en bijzaken kunnen onderscheiden en betekenissen uit de (juridische) context kunnen halen.

Met recht begrepen! bevat de taalvaardigheidstraining voor juristen die er nog niet was. Meer dan zeventig (juridische) teksten over onderwerpen uit het burgerlijk recht, het bestuursrecht en het strafrecht in combinatie met oefeningen tekstbegrip, samenvatten, vatten van de juridische kern, verwijzwoorden en woordenschat, maken dat studenten vertrouwd raken met juridische teksten. Het is de diversiteit aan teksten en oefeningen die ervoor zorgt dat de studenten structuur leren herkennen, hoofd- en bijzaken leren onderscheiden, de juridische kern leren vatten en leren begrijpen wat er staat.

De methode *Met recht begrepen!* biedt genoeg oefeningen voor een module Nederlands voor juristen, die naast Juridische vaardigheden en Inleiding recht niet mag ontbreken in de propedeuse van de verschillende rechtenopleidingen.

Wij, Daisy van der Wagen-Huijskes en Mitsy le Fèvre, zijn respectievelijk neerlandica en juriste en wij kunnen als het gaat om 'juridisch Nederlands' niet zonder elkaar. De methode ontwikkelen en vormgeven, de bijbehorende website up-to-date houden: het is een wisselwerking. Onze dank gaat uit naar onze collegae die ons werk van feedback hebben voorzien, namelijk drs. Dedie Akkerman, dr. Amber Oomen-Delhaye en drs. Mascha van Vark, en naar onze studenten die we mochten fotograferen: Margot Stormmesand, Melisa Yucel en Stijn van der Linde. Daarnaast willen we onze collega mr. Stefan Beljon bedanken

voor het maken van onze foto's op het omslag, en drs. Marianne Kruyskamp, drs. Louise Prompers en drs. Rinske Jellema van Uitgeverij Coutinho voor de prettige samenwerking.

Met recht begrepen! is een methode in ontwikkeling en daarom zijn tips en verbeterpunten van harte welkom. Wij zien reacties graag tegemoet via Coutinho.nl!

Arnhem, zomer 2019

drs. Daisy van der Wagen-Huijskes & mr. Mitsy le Fèvre

Inhoud

1

Inleiding	10
Burgerlijk recht – Stage bij een advocatenbureau	15
Oefening 1.1: Groot of klein kantoor?	15
Oefening 1.2: Stilstaan bij de Rijdende Rechter, een kijkje in het consumentenrecht	18
Oefening 1.3: Rechter vindt tijd rijp voor erkenning van derde gender	18
Wetenschappelijk artikel	21
Oefening 1.4: Postcode Loterij moet 'Gouden Munt' uitbetalen	21
Wet- en regelgeving	23
Oefening 1.5: Artikel 1:28 van het Burgerlijk Wetboek	24
Oefening 1.6: De seksadvocaat	25
Oefening 1.7: De bef met mijn initialen ligt in mijn bureaula	27
Oefening 1.8: Tussen de ballen en oude voetbalschoenen	28
Oefening 1.9: Hoge Raad: gedwongen minder uren werken? Ook dan recht op vergoeding	30
Oefening 1.10: Luctor et emergo: pleidooi voor het vak zwemrecht	31
Oefening 1.11: Het beroep van de hbo-jurist: een case study	33
Parlementaire geschiedenis – algemeen	36
Parlementaire geschiedenis – memorie van toelichting	36
Oefening 1.12: Memorie van toelichting Wet herziening partneralimentatie	37
Jurisprudentie	47
Oefening 1.13: Uitspraak Amsterdamse sportvereniging Fortius (A.S.V. Fortius)	48
Oefening 1.14: Uitspraak aansprakelijkheid hockeyster	51
Oefening 1.15: Duidelijke taal, damesseks en humor	56
Oefening 1.16: Vonnis Quick '20 – KNVB	57
Oefening 1.17: Uitspraak alcoholgebruik senior purser KLM	64
Oefening 1.18: Advies Raad van State en nader rapport wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verband met de enkelvoudige behandeling van het hoger beroep in kantonzaken	71
Oefening 1.19: Tallie	75

Oefening 1.20: Hoge Raad eert 'heilzaam arrest' met eigen opera & Handen-wrijvend van voorpret schreef ik mij in voor de studie rechten	82
Oefening 1.21: De fabel van het gratis mobieltje	86

Juridische kern 100

Oefening 1.22: Vonnis container voor etalage winkelier	100
Oefening 1.23: Wie is de moeder?	107
Oefening 1.24: Arrest opdracht tot ambulancevervoer	109
Oefening 1.25: De achternaam van het kind	113

2

Bestuursrecht – Stage bij de rechtbank, sector bestuursrecht 117

Oefening 2.1: Het blijft een tent	117
Oefening 2.2: Familie van baron heeft nog altijd veel invloed in Rozendaal, unieke rechtszaak dreigt	121
Opdracht 2.3: Rechters en officieren van justitie liever niet op togaboot Gay Pride	123
Oefening 2.4: Als je ze sukkels noemt word je al opgepakt	124
Oefening 2.5: 'Boter bij de vis'? Nee, dat kan de Partij voor de Dieren niet steunen	126
Oefening 2.6: Stop met spreekwoordelijk dieren pesten, zegt PETA	126
Oefening 2.7: Whatsapp- en sms-berichten op werktelefoons zijn te 'wobben'	128

Beroepsproduct 129

Onderscheid feiten en standpunten 130

Oefening 2.8: Bezwaarschrift de heer Van Kampen	130
Oefening 2.9: Nieuwe wijk in IJburg is al bijna klaar, maar Halsema strijdt nog met commissie over de straatnamen	133
Oefening 2.10: Casus 'Wel betaald!'	135
Oefening 2.11: Airbnb in grote steden	138
Oefening 2.12: Parlementaire stukken wijziging Wet langdurige zorg	142
Oefening 2.13: 7 soorten reaguurders	155
Oefening 2.14: Werken aan moderne(r) bestuursrechtspraak	156
Oefening 2.15: Een SP-politicus moet de armoede wel kunnen voelen	163
Oefening 2.16: Nieuwe regels voor coffeeshops	165
Oefening 2.17: Het belang van Romeins recht	172
Oefening 2.18: Er was eens een rechter die geen recht sprak	174
Oefening 2.19: Uitspraak zondagavondenopening winkels	177
Oefening 2.20: Uitspraak hulpmiddel tegen stotteren	186
Oefening 2.21: Dyson boekt overwinning op 'regelziek' Brussel in stofzuigerzakkengate	190
Oefening 2.22: Uitspraak nachtdiensten	192
Oefening 2.23: Uitspraak uitbreiding Efteling	195
Oefening 2.24: In de beperking toont zich de meester	203
Oefening 2.25: Takken over de erfsgrens	209

3

Strafrecht – Stage bij het Openbaar Ministerie	211
Oefening 3.1: Wijkagenten onder druk: meer problemen en afstand tot buurt, minder tijd en middelen	211
Oefening 3.2: Over pannenkoeken en mierenneukers	213
Oefening 3.3: ‘Het is alsof de advocaat van Jasper S. zich publiekelijk verontschuldigt voor een vuile klus’	215
Oefening 3.4: ‘Hoornse taart-arrest’ herdacht	218
Oefening 3.5: Proces-verbaal ‘De Kinderwereld’	219
Oefening 3.6: Artikel 449 Wetboek van Strafrecht	223
Oefening 3.7: Ons geheugen is geen dvd-recorder	224
Oefening 3.8: ‘Boete op agent uitschelden van 650 euro moet omlaag’	226
Oefening 3.9: Column Van der Goot: Levenslang? De twee monden van het OM	227
Oefening 3.10: Hoe houd je als strafpleiter schone handen?	229
Oefening 3.11: Meer blauw is niet effectief	233
Oefening 3.12: Column Wim Anker: Wisseltruc	234
Oefening 3.13: Het ‘Koperen cent-arrest’ & Hoge Raad: Samir terug naar hof	235
Oefening 3.14: Wim Anker: ‘Ik leg liever een struisvogelei dan het ei van een koolmees’ & Column Wim Anker: pleiten in België	237
Oefening 3.15: Niemand dacht dat deze kwibus kon moorden	240
Oefening 3.16: Memorie van toelichting verbod gelaatsbedekkende kleding	243
Oefening 3.17: Beschikking dolken met nazisymbolen	254
Algemene rechtsregel	259
Oefening 3.18: Vonnis moord in Arnhem	260
Oefening 3.19: Vonnis ontuchtzaak	266
Oefening 3.20: Geluidsoverlast burens	271
Eindnoten	274
Illustratieverantwoording	276
Over de auteurs	277
Methodewijzers	278

Inleiding

Met recht begrepen! is een methode boordevol oefeningen, speciaal ontwikkeld voor de praktische, hedendaagse rechtenstudent. Deze taalvaardigheidstraining voor propedeusestudenten van rechtenopleidingen mag niet gemist worden.

Meer dan zeventig (juridische) teksten uit en over het burgerlijk recht, het bestuursrecht en het strafrecht maken dat studenten inzicht verwerven in de juridische materie en het juridische werkveld. In drie hoofdstukken nemen Margot, Melisa en Stijn, drie rechtenstudenten, student en docent mee in de wereld van de advocatuur, de rechtbank en het Openbaar Ministerie.

Teksten

Teksten die nagenoeg allemaal in elk hoofdstuk aan bod komen zijn:

- wet- en regelgeving;
- jurisprudentie;
- parlementaire geschiedenis;
- wetenschappelijk artikel;
- artikel uit een krant, uit een vakblad of van internet;
- beroepsproduct.

Wet- en regelgeving

Het positief recht bestaat uit het geheel van geldende rechtsregels in Nederland, waarbij de rechtsregels voortvloeien uit verschillende rechtsbronnen. Een van de belangrijkste rechtsbronnen is de bron wet- en regelgeving. Het is vanzelfsprekend dat in deze methode oefeningen opgenomen zijn waarbij studenten in aanraking komen met het analyseren en ontleden van wet- en regelgeving. De jurist werkt met deze rechtsbron als hij/zij, eenvoudig gezegd, een casus moet oplossen en vervolgens een beroepsproduct moet opstellen. Een wetsartikel wordt toegepast op een concrete situatie en aan de hand van de rechtsvoorwaarden en -gevolgen komt de jurist tot een antwoord op de rechtsvraag.

Met recht begrepen! bevat ook oefeningen waarin de student aan de hand van een wetsartikel een casus verzint. Op die manier krijgt de student meer grip op de dikwijls ingewikkeld geformuleerde wetsartikelen.

Jurisprudentie

Een andere rechtsbron van het positief recht is jurisprudentie. Deze verzameling van uitspraken van rechtsprekende instanties biedt juristen antwoorden op meerdere vragen: Wat is de betekenis van een vage term? Wat heeft de rechter in de concrete situatie van de betrokken partijen besloten? En eventueel: welke algemene rechtsnorm is uit de uitspraak af te leiden? De antwoorden op deze vragen kan een jurist gebruiken bij het oplossen van een juridische casus en bij het opstellen van een beroepsproduct. Omdat de opbouw van uitspraken verschilt per rechtsprekende instantie en per rechtsgebied, is het veelvuldig (begrijpend) lezen van en het oefenen met jurisprudentie essentieel.

Parlementaire geschiedenis

Parlementaire geschiedenis verschaft ons informatie over het wetgevingsproces. Hierin ligt het antwoord op vragen als de volgende: Wat houdt een wetsvoorstel in? Wat is de bedoeling van de wetgever met het nieuwe wetsvoorstel? Welke wijzigingen zijn na bespreking van het wetsvoorstel aangebracht? Juristen gebruiken de antwoorden op deze vragen in de praktijk bij het oplossen van een juridische casus en bij het opstellen van beroepsproducten. Ieder hoofdstuk bevat minimaal één parlementair stuk. Het is de kunst voor de student om zich te realiseren dat niet altijd de gehele tekst van het stuk doorgenomen hoeft te worden.

Wetenschappelijk artikel

Een vierde rechtsbron waarbij oefenmateriaal aangeboden wordt, is het wetenschappelijk artikel. Uit juridische literatuur destilleert de jurist meningen van de juridische auteurs (veelal specialisten) over een bepaald onderwerp. Bovendien kan een jurist door de wetenschappelijke artikelen meer te weten komen over een bepaald onderwerp. De in het boek opgenomen wetenschappelijke artikelen onderscheiden zich van de artikelen uit vakbladen (zie hierna) die niet wetenschappelijk zijn (althans op juridisch-inhoudelijk vlak).

Artikel uit een krant, uit een vakblad of van internet

Deze methode biedt naast oefeningen bij teksten uit de vier hiervoor genoemde rechtsbronnen ook oefeningen aan bij teksten die afkomstig zijn uit kranten, tijdschriften, vakbladen of van internet, zodat de student in een korter tijdsbestek verschillende vaardigheden kan trainen. De teksten zijn veelal gelinkt aan de drie vakgebieden en geven interessante informatie over juridische ontwikkelingen en daarnaast ook grappige anekdotes over en van het recht.

Beroepsproduct

Juristen schrijven en lezen beroepsproducten. Beroepsproducten zijn documenten waarin een jurist adviseert, overtuigt, vastlegt of beslist. Om deze documenten goed te kunnen lezen, moeten studenten hoofd- en bijzaken kunnen scheiden en kunnen samenvatten.

De opgenomen teksten variëren in aantrekkelijkheid. Neem bijvoorbeeld de uitspraken: sommige betreffen ‘aansprekende’ onderwerpen (moord, Airbnb in grote steden, een abonnement voor mobiele telefonie), andere spreken minder tot de verbeelding (Wet herziening partneralimentatie, een container voor de etalage van een winkelier, Wet langdurige zorg). We hebben dit doelbewust gedaan: in de praktijk komt de jurist immers hoogstwaarschijnlijk ook niet iedere dag spannende materie tegen.

Oefeningen

Oefeningen die in elk hoofdstuk staan:

- tekstbegrip;
- samenvatten;
- juridische kern;
- woordenschat;
- verwijswaarden.

Tekstbegrip

Het goed begrijpen van een tekst is van wezenlijk belang voor een jurist. De jurist slaat de brug tussen de wetgever en de rechter enerzijds en de cliënt anderzijds en het is dus zaak dat hij de taal van de wetgever goed kan lezen en goed kan 'vertalen' in begrijpelijke taal. Daarnaast dient de jurist de taal van de cliënt goed te kunnen doorgronden, om iets voor hem of haar te kunnen betekenen. Deze vaardigheden hebben alles te maken met goed kunnen lezen en luisteren. Aan de hand van diverse oefeningen leert de student de structuur van een tekst te herkennen en leert de student te begrijpen wat er werkelijk staat.

Samenvatten

Samenvatten is een vaardigheid die in eerste instantie niet door iedere jurist wordt herkend als een onderdeel van zijn takenpakket. *Met recht begrepen!* laat zien dat samenvatten belangrijk is voor elke jurist. Enkele voorbeelden:

- het samenvatten van een (wetenschappelijk) artikel om de hoofdgedachte van een auteur te achterhalen;
- het samenvatten van een memorie van toelichting om het doel van de wetgever te achterhalen;
- het samenvatten van relevante feiten uit een procesdossier;
- het samenvatten van het standpunt van de eisende partij in het beroepschrift.

Samenvatten kan aan de hand van een bouwplan, een vragenlijst. Deze vragenlijst kan per tekstsoort verschillen. De antwoorden op de vragen in het bouwplan geven de essentie van de tekst weer. Door te werken met een bouwplan leert de student structuur herkennen. Door de hoofd- van de bijzaken te onderscheiden komt de student tot de kern/de hoofdzak/de hoofdgedachte van de tekst: de belangrijkste informatie. Door het maken van een samenvatting kan de tekst gemakkelijker worden onthouden. Elke tekst heeft een eigen aanpak en daarom worden in de drie hoofdstukken op de twee niveaus verschillende teksten aangeboden. De student oefent zo met diverse technieken om tot een goede samenvatting te komen.

Juridische kern

Een hele tekst samenvatten is niet altijd nodig, want in de praktijk volstaat de juridische kern van een uitspraak. Onder juridische kern verstaan wij het oordeel of de oordelen van een rechter ten aanzien van gronden/eisen/standpunten van partijen en de onderbouwing (motivering) van deze oordelen. Door uit de verschillende uitspraken de juridische kern te halen, leert de student om de uitspraken te begrijpen.

Woordenschat

Een goede woordenschat is onontbeerlijk voor een jurist. De studie Rechten is een talige studie die haar weerga niet kent. De meeste juristen zijn dan ook taalvirtuozen (meesterlijke meesters in de taal), bekend met archaïsmen, jargon, uitdrukkingen, spreekwoorden en gezegdes. Van de rechtenstudenten wordt verwacht dat zij het jargon kunnen verstaan, en om dat te bereiken is er een hoop werk aan de winkel: als er iets overschat wordt, dan is het wel de woordenschat van de hedendaagse student. Door de verschillende oefeningen woordenschat leert de student om de betekenis van woorden en spreekwoorden uit de context te halen, om zo zijn woordenschat te vergroten.

Verwijswoorden

Het is een precisieklus om te formuleren waarnaar of naar wie een verwijswoord verwijst. Doet de student dit goed, dan wordt er goed geïnterpreteerd. Doet de student dit niet goed, dan wordt de tekst verkeerd geïnterpreteerd, wat weer kan leiden tot een verkeerde conclusie. Door deze oefening op verschillende niveaus aan te bieden, leert de student omgaan met verwijswoorden. De student doorziet het belang van de juiste interpretatie en zal hierdoor zelf ook zorgvuldiger zijn verwijswoorden kiezen.

Niveaus

In elk hoofdstuk wordt getraind op twee niveaus. Oefeningen op niveau 1 passen in de propedeuse; oefeningen op niveau 2 aan het einde van de propedeuse en in de hoofdfase van de juridische opleiding.

Methodewijzers

De methodewijzers geven precies de opbouw van elk hoofdstuk weer en zijn daardoor zeer praktisch voor student en docent. Aan de hand van deze methodewijzers kan de student extra oefenmateriaal zoeken en de docent zijn of haar lesprogramma samenstellen.

Er zijn diverse mogelijkheden om een programma samen te stellen:

- per rechtsgebied (burgerlijk recht, bestuursrecht of strafrecht);
- per oefening (tekstbegrip, samenvatten, juridische kern, woordenschat of verwijswoorden);
- per tekst (wet- en regelgeving, jurisprudentie, parlementaire geschiedenis, wetenschappelijk artikel, artikel uit een krant et cetera, of beroepsproduct);
- per niveau (1 & 2).

Voorbeeld methodewijzer* bij hoofdstuk 1, 'Burgerlijk recht – Stage bij een advocatenbureau':

Tekstbegrip	Samenvatten	Juridische kern	Woordenschat	Verwijswoorden
Wet- en regelgeving	Wet- en regelgeving	Wet- en regelgeving	Wet- en regelgeving	Wet- en regelgeving
Oefening 1.5-N1	Oefening 1.25-N1/2			Oefening 1.5-N1
Oefening 1.19-N1				
Jurisprudentie	Jurisprudentie	Jurisprudentie	Jurisprudentie	Jurisprudentie
Oefening 1.13-N1	Oefening 1.14-N1	Oefening 1.22-N1/2		Oefening 1.14-N1
	Oefening 1.16-N1	Oefening 1.24-N2		
	Oefening 1.17-N1			

* De volledige methodewijzer van hoofdstuk 1 en de methodewijzers van hoofdstuk 2 en 3 zijn te vinden achter in dit boek.

Online studiemateriaal

Op www.coutinho.nl/metrechtbegrepen2 vind je het online studiemateriaal bij dit boek. Dit materiaal bestaat uit:

- extra oefeningen;
- antwoorden bij de extra oefeningen;
- een uitgebreide woordenlijst.

Docenten kunnen via de website antwoorden bij de oefeningen in het boek en tentamen-suggesties aanvragen.

Met recht begrepen!

Met recht begrepen! biedt toekomstige juristen een volledige leesvaardigheidstraining. De methode bevat meer dan zeventig (juridische) teksten over onderwerpen uit het burgerlijk recht, het bestuursrecht en het strafrecht, in combinatie met oefeningen in tekstbegrip, samenvatten, vatten van de juridische kern, verwijswaarden en woordenschat.

Coutinho > Met recht begrepen! > Studiemateriaal

Met recht begrepen!

- > Studiemateriaal
- > Extra oefeningen
- > Antwoorden bij de extra oefeningen
- > Woordenlijst
- > Docenten

Welkom!

Kies een onderdeel om verder te gaan.

Extra oefeningen

Antwoorden bij de extra oefeningen

Woordenlijst

Burgerlijk recht

Stage bij een advocatenbureau

1

Margot Stormmesand

‘Bij een juridisch adviesbureau of toch bij een advocatenkantoor? Of misschien bij de rechtbank, sector civiel?’ Margot Stormmesand (21 jaar) piekert al enkele maanden over de instelling waarbij zij stage wil gaan lopen in het kader van haar opleiding HBO-Rechten. Dat de stage civielrechtelijk georiënteerd moet zijn, staat al vast. Margot heeft minder affiniteit met straf- en bestuursrecht. Verder weet zij dat zij graag zo veel mogelijk verschillende juridische casuïstiek binnen een rechtsgebied wil meekrijgen. Op die manier hoopt zij een beter beeld te krijgen van haar afstudeermogelijkheden én -wensen. Margot besluit haar docent Verbintenissenrecht om advies te vragen. Na een goed gesprek adviseert de docent haar te solliciteren bij een klein advocatenkantoor. Bij een klein advocatenkantoor kan Margot meerdere soorten zaken behandelen dan bij een groot kantoor. De docent geeft Margot nog wat *food for thought* mee, te weten een artikel uit het magazine *Advocatenblad Start*.

1.1 Groot of klein kantoor?

Woordenschat Niveau 1

Lees het artikel ‘Groot of klein kantoor?’¹

Groot of klein kantoor?

Advocatenkantoren verschillen van elkaar in grootte. Wat betekent dat voor de praktijkervaring die je kunt opdoen? *Advocatenblad Start* legt een aantal **stellingen** voor aan MarieLaure de Lange, advocaatstagiaire bij NautaDutilh (270 advocaten) in Rotterdam, en Koen Konings, advocaat bij Dorhout Advocaten (20 advocaten) in Groningen.

Naam: Koen Konings (32)

Studie: Nederlands Recht aan de Rijksuniversiteit Groningen

Postdoctorale specialisatieopleiding Informaticarecht VIRA/Grotius

Beroep: Advocaat

Kantoor: Dorhout Advocaten

Naam: Marie-Laure de Lange (24)

Studie: Nederlands Recht aan de Universiteit Leiden

Beroep: Advocaat-stagiaire

Sectie: Corporate & Commercial litigation

Kantoor: NautaDutilh

Bij een klein advocatenkantoor kun je bredere praktijkervaring opdoen dan bij een groot kantoor

Koen: 'Ik denk dat een klein advocatenkantoor inderdaad meer mogelijkheden biedt. De lijnen zijn korter. Je kent al je kantoorgenoten, de deuren staan open en je kunt met iedereen meekijken of meelopen als je wilt. Bij een klein kantoor word je veel eerder in het diepe gegoooid. Partners laten je veel sneller los om de zaak zelf te doen. Het aanbod van zaken is ook **diverser**, je zult minder snel **specialist** worden.'

Marie-Laure: 'Ik zit bij de afdeling Corporate & Commercial litigation en ik doe daar brede praktijkervaring op. Bij onze afdeling komen **geschillen** terecht die moeten worden opgelost. Er is een grote **verscheidenheid** aan rechtsgebieden: verbintenissenrecht, goederenrecht, ondernemingsrecht en huurrecht. De zaken die ik in de afgelopen zes maanden heb meegemaakt, verschillen allemaal van elkaar. Daardoor heb ik niet het gevoel dat ik me op één rechtsgebied aan het **specialiseren** ben.'

Bij een groot advocatenkantoor is de werkdruk hoger en heb je minder vrije tijd dan bij een klein kantoor

Marie-Laure: 'Moeilijk te beantwoorden, omdat ik geen ervaring heb bij een klein kantoor. Ik merk wel dat een werkdag niet van tevoren te bepalen is. Ik denk dat dat **inherent** is aan een baan als advocaat. Je hebt je cliënten en die willen snel worden geholpen. Ik maak veel uren, maar niet extreem lange dagen. Als advocaat-stagiaire moet ik nog veel leren, dus ik zal veel inspanning moeten leveren. Kortom, de werkdruk is hoog maar goed te doen. Ik heb daarnaast nog een leuk leven hoor.'

Koen: 'Je hoort verhalen dat als je bij een groot kantoor om 19.30 uur vertrekt, de collega's zeggen: "Zo, neem je de middag vrij?" Bij ons is het een uitzondering als je om half acht nog aan het werk bent. Tenzij je toevallig een spoedeisende zaak hebt. Ik werk zelf zo'n 40 tot 50 uur per week. Dat is goed te doen. Ik klaag zeker niet over mijn work-life balance. Persoonlijk vind ik het ook belangrijk dat ik mezelf kan **ontplooien** op een andere manier dan alleen via de advocatuur.'

Veel grote advocatenkantoren zijn aangesloten bij de Law Firm School (LFS). Daarom leer je bij een groot advocatenkantoor meer dan bij een klein kantoor

Koen: 'Ik weet niet precies hoe het curriculum van de LFS in elkaar zit. Advocaat-stagiaires van de LFS komen in ieder geval weinig in aanraking met andere "soorten" advocaten en dat is wel jammer voor hun persoonlijke ontwikkeling. Het risico bestaat dat ze langzaam in een ivoren torentje raken.'

Marie-Laure: 'Een keer in de twee weken heb ik twee opleidingsdagen bij de LFS. Dat is **intensief** maar ik leer erg veel. Ook ontmoet je er advocaat-stagiaires van andere kantoren met wie je ervaringen kan uitwisselen. Maar dat zal bij de Ordeopleiding niet anders zijn.'

Bij een klein advocatenkantoor heb je als advocaat veel meer direct contact en betrokkenheid bij je cliënten

Marie-Laure: 'Zelfs met zes maanden ervaring heb ik al veel cliënten gesproken, zoals bij cliënt-besprekingen. Ik bel of mail ze of zit bij een call die iemand anders heeft. Ik weet niet hoe de betrokkenheid is bij een klein kantoor, maar in ieder geval heb je bij een groot kantoor veel contact. Als je een vraag hebt, kun je de cliënten bellen. Dat moet ook wel. Je doet een zaak met en voor een cliënt, dus je moet overleggen en feedback krijgen op bepaalde stukken.'

Koen: 'Ik denk dat er bij een klein kantoor meer direct contact is met cliënten. En dat komt ook weer omdat je eerder wordt losgelaten. Je wordt eerder geïntroduceerd bij de cliënten en daar word je sneller volwassen van. Betrokkenheid is iets anders; dat is iets wat je zelf voelt en het staat los van de omvang van een kantoor.'

Bij een klein advocatenkantoor wordt een stagiaire beter begeleid omdat de patroon meer tijd heeft

Marie-Laure: 'Met mijn **patroon** heb ik korte lijnen. Als er iets is, weet ik dat ik bij hem terecht kan. Dat werkt erg prettig. Verder krijg ik niet alleen begeleiding en feedback van mijn patroon, maar ook van andere partners of oudere mede-

werkers. Mijn ervaring is dus dat er veel begeleiding is bij een groot kantoor.’

Koen: ‘Dat ligt helemaal aan de patroon. Bij sommige grote kantoren zijn begeleidingssystemen ontwikkeld, bij sommige kleine kantoren verzui-
pen patronen in het werk, waardoor ze geen tijd voor begeleiding hebben. Maar het kan ook andersom. Zowel bij een groot als klein kantoor kan de stagiaire altijd wel bij iemand terecht, bij een ander dan de patroon. Je moet je als advocaat-stagiaire niet te snel **met een kluitje in het riet laten sturen** en opkomen voor je eigen belangen. Daar word je een beter advocaat van en dat is goed voor het kantoor.’

Advocaat-stagiaires doen bij een klein kantoor meer proceservaring op

Koen: ‘Absoluut. Na een maand stond ik al in de rechtszaal. Dat zijn natuurlijk geen megazaken, maar prima om **je messen te slijpen** en ervaring op te doen. Er komen veel zaken op je pad en dat zijn in het begin zaken die andere advocaten niet willen doen. Daar kun je mooi van leren.’

Marie-Laure: ‘Bij NautaDutilh zit je als advocaat-stagiaire minimaal 1,5 jaar op een procespraktijk. Van de Orde van Advocaten moet je in je stageperiode minimaal vijf keer voor de rechter verschijnen. Zelf heb ik in de afgelopen zes maanden al twee keer voor de rechter gestaan, dus ik denk dat je bij een groot kantoor voldoende proceservaring opdoet. Het is ook belangrijk, het hoort er gewoon bij, dat is de advocatuur.’

Opdracht

Haal de betekenis van de volgende (hiervoor gemarkeerde) woorden uit de context.

1	stelling	_____
2	divers	_____
3	specialist	_____
4	geschil	_____
5	verscheidenheid	_____
6	specialiseren	_____
7	inherent	_____
8	ontplooien	_____
9	intensief	_____
10	patroon	_____
11	met een kluitje in het riet sturen	_____
12	je messen slijpen	_____

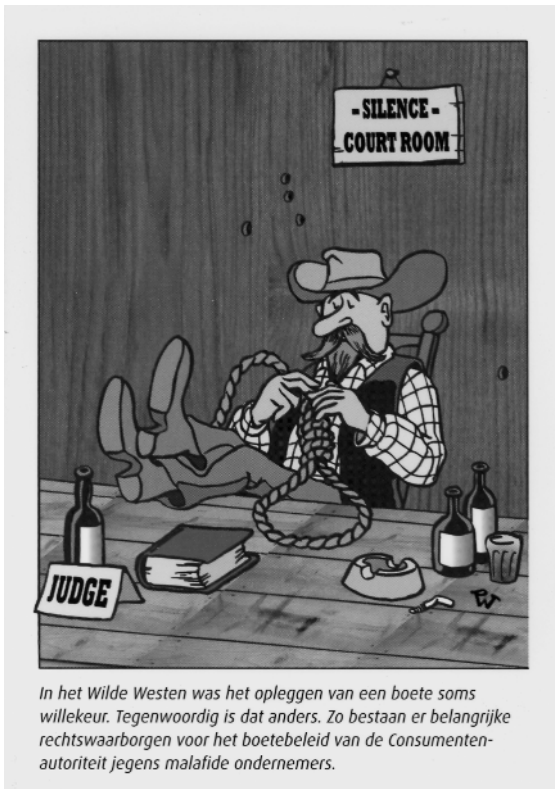

Enkele weken later solliciteert Margot met succes bij een klein advocatenkantoor in haar woonplaats. Margot besluit zichzelf optimaal voor te bereiden op de stage. Zij koopt nette kleding, verdiept zich in het burgerlijk (proces)recht en bezoekt stagevoorbereidingsmodules op school. Bovendien houdt zij de juridische actualiteiten en literatuur scherp in de gaten. Margot heeft wat moeite met het lezen van juridische teksten en hoopt op die manier wat te kunnen oefenen. Tot haar genoegen treft zij op verschillende soorten mediakanalen juridisch getinte teksten (en zelfs cartoons) aan.

1.2 Stilstaan bij de Rijdende Rechter, een kijkje in het consumentenrecht

Tekstbegrip Niveau 1

Bekijk de cartoon ‘Stilstaan bij de Rijdende Rechter, een kijkje in het consumentenrecht’², lees de tekst eronder en maak vervolgens de bijbehorende opdracht.

Opdracht

Schrijf in eigen woorden op wat er precies bedoeld wordt met de tekst onder de cartoon.

1.3 Rechter vindt tijd rijp voor erkenning van derde gender

Verwijswoorden Niveau 1

Lees de tekst ‘Rechter vindt tijd rijp voor erkenning van derde gender’.³

Rechter vindt tijd rijp voor erkenning van derde gender

Geen man, geen vrouw: het geslacht is 'niet kunnen worden vastgesteld'. Deze nieuwe mogelijkheid volgt uit een uitspraak van de rechtbank Limburg.

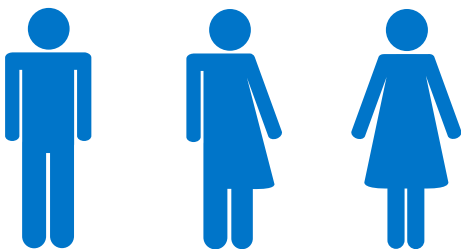
Peter de Graaf – 28 mei 2018

'Dit is revolutionair te noemen in het Nederlandse familierecht', zegt Brand Berghouwer, voorzitter van Transgender Netwerk Nederland (TNN), over de uitspraak van de Roermondse rechtbank om toe te staan dat in de geboortakte van iemand wordt vermeld dat 'geslacht niet is kunnen worden vastgesteld'. Het is volgens Berghouwer voor het eerst dat een Nederlandse rechter heeft bepaald dat een persoon zonder mannelijk of vrouwelijk geslacht geregistreerd mag staan.

De meervoudige kamer van het team Familie- en Jeugdrecht van de rechtbank Limburg wees maandag het verzoek van de officier van justitie toe om de geboortakte van een 57-jarige Nederlander aan te passen: het geslacht 'vrouwelijk' mag worden verbeterd in 'geslacht is niet kunnen worden vastgesteld'.

Genderneutraal

Bij de geboorte van de belanghebbende in 1961 kon het geslacht niet worden vastgesteld. De ouders hebben toen in de geboortakte laten opnemen dat het kind van het mannelijke geslacht was. 'Dat was makkelijker voor het kind', meenden de ouders. In de pubertijd kwam het kind erachter dat het zich geen man voelde. Ze heeft medische handelingen ondergaan om vrouw te worden, en in 2001 heeft ze het geslacht laten wijzigen in 'vrouwelijk'.

Uiteindelijk bleek ook dit geslacht niet te passen. 'Belanghebbende beleeft zichzelf als genderneu-

traal', aldus de rechtbank. 'Zij wenst dat erkend wordt dat er een "derde gender" is, namelijk mensen die zich noch man noch vrouw voelen.'

In 2007 achtte de Hoge Raad de tijd nog niet rijp voor toewijzing van zo'n verzoek. Maar de rechtbank in Roermond vindt dat 'gelet op de maatschappelijke en juridische ontwikkelingen' de tijd nu wel rijp is voor erkenning van een derde gender. 'Het is een inbreuk op het privéleven, het zelfbeschikkingsrecht en de persoonlijke autonomie als belanghebbende zich niet als genderneutraal kan laten registreren', aldus de rechtbankvoorzitter. Om registratie als derde gender (als 'X') mogelijk te maken, is echter een wetwijziging nodig. Daarom heeft de rechter gekozen voor de variant 'geslacht is niet kunnen worden vastgesteld'. Dat kan nu ook al in het geval dat het geslacht van een net geboren kind niet kan worden vastgesteld. De rechtbank roept de wetgever op om wetgeving te maken die alle genderneutrale personen tegemoetkomt.

Toiletten

In de Nederlandse samenleving wordt steeds meer gekozen voor genderneutraliteit, constateren de rechters. Zo worden de reizigers van de NS sinds december niet meer aangesproken met 'dames en heren', maar met 'reizigers'. Eerder werd al de aanduiding van het geslacht verwijderd van de ov-chipkaart. Er komen steeds meer genderneutrale toiletten en de Hema maakte vorig jaar bekend kinderkleding genderneutraal te gaan verkopen. De gemeente Amsterdam heeft een gids samengesteld met adviezen voor haar ambtenaren om het taalgebruik genderneutraler te maken.

Berghouwer noemt de uitspraak 'erg goed nieuws, omdat er veel mensen zijn die af willen van dat M of V'. Volgens de TNN-voorzitter laat 6 procent van de Nederlandse bevolking zich niet eenduidig in het ene of het andere hokje stoppen. 'Maar ik weet niet hoeveel mensen een X in hun paspoort willen'. Malta en Nepal hebben volgens Berghouwer al wetgeving die een X in het paspoort mogelijk maakt.

TNN riep eerder dit jaar minister Sander Dekker voor Rechtsbescherming op om snel met nieuwe wetgeving te komen voor transgenders en intersekse personen waardoor op grond van zelfbe-

schikking doorhaling van het geslacht mogelijk wordt gemaakt. 'De tijd is rijp voor een stappenplan voor afschaffing van seksregistratie', aldus de TNN-voorzitter. 'Je geslacht is van jezelf, niet van de overheid.'

Pastoor

De 57-jarige Leonne uit Breda zei maandag tegen het ANP heel blij te zijn met de uitspraak van de rechtbank. 'De eerste dertig jaar probeerde ik me als jongen voor te doen, omdat mijn ouders **dat** graag wilden. Maar ik werd moe van dat man-zijn en ging als vrouw verder. Om uiteindelijk tot de conclusie te komen: ik ben geen van beide, ik wil zijn wie ik ben: genderneutraal', aldus Leonne (geboren als Leon).

'Ik ben niet als man of vrouw geboren. Ik heb allebei. Ik kon dus vroeger twee kanten op. Ik had het geluk dat de pastoor in Swalmen, **waar** ik als kind woonde, mijn ouders steunde. Ga er niks aan

doen, zei de pastoor, want wat God heeft geschapen gaan we niet veranderen. Die pastoor nam me altijd in bescherming als iemand me pestte of voor meisje uitschold. Ik ben nooit een kwetsbaar kind geweest, **dat** is mijn geluk.

'Toen ik in Amsterdam in de scene kwam begreep ik: wat heb ik een mazzel gehad. Wat hebben die transgenders allemaal moeten meemaken, wat zijn **ze** gepest. Sindsdien bied ik als hypnotherapeut hulp aan deze mensen.' Leonne trouwde als vrouw met een man en kreeg een kind van hem. Later kreeg **ze** een relatie met een transseksuele man **die** vrouw was geweest, en weer later met een rechter en een notaris. 'Zo kwam ik mensen tegen **die** erover hadden nagedacht.'

Leonne verwacht dat de uitspraak van de rechtbank in Roermond verregaande consequenties heeft. 'Ambtenaren kunnen niet meer om "genderneutraal" heen, maar ook winkels en websites moeten aanpassingen doorvoeren.'

Opdracht

Waarnaar of naar wie verwijzen de volgende woorden?

- 1 Deze _____
- 2 Dit _____
- 3 Het _____
- 4 toen _____
- 5 Dat _____
- 6 het _____
- 7 Ze _____
- 8 Zij _____
- 9 die _____
- 10 zo'n verzoek _____
- 11 Het _____
- 12 Daarom _____
- 13 Dat _____
- 14 die _____
- 15 die _____
- 16 die _____
- 17 dat _____
- 18 waar _____
- 19 dat _____
- 20 ze _____

- 21 ze
22 die
23 die

Wetenschappelijk artikel

Zoals je uit de inleiding al hebt kunnen afleiden, leer je aan de hand van dit werkboek hoe je juridische teksten beter kunt begrijpen. Nu kent het recht verschillende soorten teksten, bijvoorbeeld wet- en regelgeving, jurisprudentie, parlementaire geschiedenis, beroepsproducten en juridische literatuur. Een wetenschappelijk artikel kun je scharen onder juridische literatuur. Er bestaan verschillende soorten juridische literatuur. De belangrijkste zijn: handboeken, annotaties en, zoals genoemd, wetenschappelijke artikelen in een vaktijdschrift.

Wat zijn wetenschappelijke artikelen precies? In wetenschappelijke artikelen geven auteurs (veelal juristen, specialisten) hun visie op bijvoorbeeld nieuwe wet- en regelgeving of op nieuwe jurisprudentie. Met andere woorden: wetenschappelijke artikelen zijn meningen over actuele ontwikkelingen in het recht. In hun algemeenheid zijn deze artikelen als volgt opgebouwd:

- kop (titel) met auteur;
- inleiding met probleemstelling (wat is de vraag en waarom);
- juridische uiteenzetting van de context, bespreking van het geldende recht;
- (rechts)vragen;
- mogelijke antwoorden;
- conclusie, met soms een samenvatting.

Let op: deze indeling gaat niet altijd op. Het is slechts een richtlijn.

Het doel van het lezen van een wetenschappelijk artikel is meestal het achterhalen van de mening van de auteur, of meer te weten komen over een juridisch onderwerp.

Hoe kun je een wetenschappelijk artikel het best lezen en begrijpen? Daarvoor zijn meerdere technieken bruikbaar. Uiteraard moet je de tekst allereerst zorgvuldig en volledig lezen. Vervolgens kun je inschatten welke techniek geschikt is voor het doorgronden van het wetenschappelijke artikel. Je kunt bijvoorbeeld een samenvatting van de gehele tekst maken, je kunt aan de hand van eventuele kopjes zoeken naar de conclusie van de auteur, je kunt de tekst indelen aan de hand van de hiervoor opgesomde opbouw, of je kunt jezelf vragen stellen over de tekst die leiden naar de kern van het artikel. Deze laatste techniek kun je trainen met oefening 1.4.

1.4 Postcode Loterij moet 'Gouden Munt' uitbetalen

Samenvatten Niveau 1

Lees de tekst 'Postcode Loterij moet "Gouden Munt" uitbetalen'.⁴

Postcode Loterij moet ‘Gouden Munt’ uitbetalen

Zes personen die in 2010 meededen aan een ‘Gouden Munt’-actie van de Postcode Loterij, moeten alsnog 2500 euro per persoon krijgen uitgekeerd. De actie was destijds zo opgezet dat deze mensen dachten dat ze sowieso 2500 euro als welkomstgeschenk zouden krijgen als ze meededen aan de Postcode Loterij.

De kantonrechter in Amsterdam heeft vandaag bepaald dat de Postcode Loterij niet duidelijk genoeg is geweest over de voorwaarden van de actie. Ook vindt de rechter het niet zo gek dat de deelnemers dachten dat ze gegarandeerd geld

zouden krijgen van een organisatie die ‘in prijzen doet’.

In de brief van de Postcode Loterij stond dat de deelnemers na het insturen van een bon gegarandeerd een ‘fantastisch welkomstgeschenk’ zouden ontvangen, dat bij hun cadeau- en muntcode hoorde. Bij deze zes personen was dat een bedrag van 2500 euro. Volgens de Postcode Loterij ging het slechts om een kans om dat geld te winnen. Dat zou op de achterkant van de brief hebben gestaan. De rechter vindt dat de brief, het overzicht van de cadeaus en de ingestuurde bon niet naar de tekst op de achterkant verwijzen. (ANP)

Opdracht

Beantwoord de vragen die horen bij het bouwplan van ‘De probleemstructuur’.⁵ Door het bouwplan in te vullen, leer je de structuur in een tekst te herkennen.

De probleemstructuur

Thema (= een probleem, een ongewenste situatie)

Wat is precies het probleem dat de kantonrechter in overweging heeft moeten nemen?

Waarom is het een probleem?

Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Wat is tegen het probleem te doen?

Eindelijk is het zover: de eerste stagedag is aangebroken. Margot maakt kennis met de medewerkers van het kantoor: advocaten, juridisch medewerkers (allen hbo-juristen) en managementassistentes. Vervolgens krijgt zij een rondleiding door het gebouw. Nadat zij meerdere gesprekken heeft gevoerd met verschillende medewerkers, gaat zij lunchen. Het is gebruikelijk op het advocatenkantoor dat iedereen tegelijkertijd pauze neemt en gezamenlijk de lunch nuttigt in de personeelskamer. Na de pauze begint het echte werk.

Margots begeleider, Jeroen van Dalen, is advocaat en legt haar de bedoeling van de stage uit. De stage wordt een zogenoemde meewerkstage. Margot behandelt alle zaken die Jeroen op zijn naam heeft staan. Om er een beetje in te komen, legt Jeroen Margot een dun dossier voor. Het is de zaak van Maaike, een Nederlandse vrouw van 28 jaar die zich meer man dan vrouw voelt. Maaike wil graag haar geslacht in de geboorteakte laten wijzigen.

.....

Wet- en regelgeving

Wet- en regelgeving is het geheel van rechtsregels dat geldt in een samenleving. Er zijn meerdere soorten wetten en regelingen:

- wetten gemaakt door de regering (Koning en één of meerdere ministers en/of staatssecretarissen) en de Eerste en Tweede Kamer (wetten in formele zin);
- wetten gemaakt door de regering (algemene maatregelen van bestuur);
- wetten gemaakt door ministers (ministeriële verordeningen);
- wetten gemaakt door provinciale organen (provinciale verordeningen);
- wetten gemaakt door gemeentelijke organen (gemeentelijke verordeningen).

Wetten en regelingen zijn opgebouwd uit verschillende elementen:

- opschrift met de officiële naam van de wet of de regeling;
- aanhef met informatie over het wetgevingsproces;
- considerans met beweegredenen van de wetgever;
- kern met wetsartikelen;
- slot met informatie over de publicatie.

De kern van wetten en regelingen bestaat uit wetsartikelen. Deze wetsartikelen zijn geordend in een bepaalde structuur. Deze structuur kan zijn aangegeven aan de hand van boeken, hoofdstukken, titels, paragrafen en/of afdelingen. Wetsartikelen zelf zijn op hun beurt dikwijls ook onderverdeeld, namelijk in leden, subs en/of subleden.

Waarom analyseren of ontleden juristen wetsartikelen? Om de voorwaarden van de algemeen geformuleerde regel uit het wetsartikel te toetsen aan een concrete casus. Kort gezegd, om een casus op te lossen. Bijvoorbeeld: een juridisch medewerker werkzaam in de rechtsbijstand verzamelt alle relevante feiten en omstandigheden van de situatie van zijn cliënt. Vervolgens formuleert de juridisch medewerker wat het juridische probleem (of de rechtsvraag) is, zoekt hij bijpassende wetsartikelen (of andere rechtsbronnen), ontleedt hij de wetsartikelen en andere rechtsbronnen, past hij de situatie van zijn cliënt toe op de wetsartikelen en andere rechtsbronnen, en geeft hij antwoord op de rechtsvraag en advies aan zijn cliënt. Ook in het juridisch onderwijs wordt op een dergelijke wijze getoetst.

Het best leer je een wetsartikel begrijpen door het te ontleden. Een geschikte methode daarvoor is het onderscheiden van rechtsvoorwaarden en rechtsgevolgen in een wetsartikel. Als voldaan wordt aan de rechtsvoorwaarde(n) uit een wetsartikel, vloeit(en) daar (een) rechtsgevolg(en) uit voort.⁶

1.5 Artikel 1:28 van het Burgerlijk Wetboek

Tekstbegrip en verwijswaarden Niveau 1

Lees artikel 1:28 van het Burgerlijk Wetboek en beantwoord de vragen die erop volgen.

Artikel 1:28 van het Burgerlijk Wetboek

- 1 Iedere Nederlander van zestien jaar of ouder **die** de overtuiging heeft tot het andere geslacht te behoren dan is vermeld in de akte van geboorte, kan van die overtuiging aangifte doen bij de ambtenaar van de burgerlijke stand onder wie de desbetreffende akte berust. Indien de akte van geboorte niet hier te lande in de registers van de burgerlijke stand is ingeschreven, geschiedt de aangifte bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente 's-Gravenhage.
- 2 Voor de toepassing van het bepaalde in het eerste lid en het derde lid alsmede de artikelen 28a en 28b wordt onder akte van geboorte mede verstaan een akte van inschrijving van een buiten Nederland opgemaakte akte van geboorte of van een beschikking als bedoeld in artikel 25c.
- 3 **Degene** die de Nederlandse nationaliteit niet bezit kan een aangifte als bedoeld in het eerste lid doen, indien **hij** gedurende een tijdvak van ten minste één jaar, onmiddellijk voorafgaande aan de aangifte, woonplaats in Nederland heeft en een rechtsgeldige verblijfstitel heeft. **In dat geval** wordt tevens een afschrift van de akte van geboorte overgelegd.
- 4 De minderjarige van zestien jaar of ouder is bekwaam tot het doen van de in het eerste lid bedoelde aangifte ten behoeve van zichzelf, alsmede om ter zake in en buiten rechte op te treden.